

מלומד בניסים

בבלי-תענית כ"ג

ולמה קראו לו נחום איש גם זו?
שכל דבר שהיה מגיע לו
אמר: גם זו לטובה!
פעם אחת רצו ישראל לשלוח מתנה לבית הקיסר
אמרו: מי ילך?
ילך נחום איש גם זו שמלומד בניסים הוא
שלחו בידיו תיבה של אבנים טובות
ומרגליות
הלך ובא לו בדירה אחת
בלילה קמו אותם הדיירים ולקחו את התיבה משם
ומלאו אותה בעפר
כאשר הגיע לשם
[פתחו את התיבה וראו אותה שמלאה עפר]
רצה המלך להרוג את כולם
אמר: צוחקים בי היהודים!
אמר: גם זו לטובה.
בא אליהו ונדמה לו כאחד מהם.
אמר לו: שמא עפר זה הוא מעפר של אברהם אביהם
הוא
כאשר היה זורק עפר היה נעשה חרבות קש היה נעשה
חיצים
כמו שנאמר "יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו" (ישעיהו
מא, ב).
היתה מדינה אחת שלא יכלו לכבוש אותה
בדקו ממנו וכבשו אותה
נכנסו לבית האוצרות ומלאו את תיבנו אבנים טובות
ומרגליות
ושלחוהו בכבוד גדול.
כאשר חזרו לנו באותו בית אמרו לו:
מה הבאת בידך שעשו לך כבוד גדול כזה?
אמר להם: מה שלקחתי מכאן הבאתים לשם.
שברו את דירתם והביאוהו לבית המלך
אמרו לו: העפר הזה שבא לכאן משלנו הוא.
בדקו ולא מצאו בו והרגו את הדיירים ההם.

ואמאי קרו ליה נחום איש גם זו?
דכל מילתא דהוה סלקא ליה
אמר גם זו לטובה
זימנא חדא בעו לשדורי ישראל דורון לבי קיסר
אמרו: מאן ייזיל?
ייזיל נחום איש גם זו דמלומד בניסין הוא
שדרו בידיה מלא סיפטא דאבנים טובות ומרגליות
אזל בת בהווא דירה
בליליא קמו הנך דיוראי ושקלינהו לסיפטא
ומלונהו עפרא
כי מטא התם
[שרינהו לסיפטא חזנהו דמלו עפרא]
בעא מלכא למקטלינהו לכולהו
אמר קא מחייכו בי יהודאי!
[אמר: גם זו לטובה]
אתא אליהו אדמי לה כחד מינייהו
אמר ליה:
דלמא הא עפרא, מעפרא דאברהם אבוהון הוא
דכי הוה שדי עפרא, הוה סייפיה גילי הוה גירי!
דכתיב: "יתן כעפר חרבו כקש נדף קשתו"
הויא חדא מדינתא דלא מצו למיכבשה
בדקו מיניה וכבשוה
עיילו לבי גנזיה ומלוהו לסיפטא אבנים טובות
ומרגליות
ושדרוהו ביקרא רבה
כי אתו ביתו בהווא דיורא אמרו ליה:
מאי אייתית בהודך דעבדי לך יקרא כולי האי?
אמר להו: מאי דשקלי מהכא אמטי להתם
סתרו לדירייהו ואמטינהו לבי מלכא
אמרו ליה האי עפרא דאייתי הכא מדידן הוא
בדקוה ולא אשכחוה וקטלינהו להנך דיוראי